

VEGLEIÐING UM SAMTYKKI

November 2021

2. útgáva

Dátueftirlitið

Innihaldsyvirlit

1. Hvat er eitt samtykki?	2
1.1 Dátuábyrgd og samtykki	2
2. Krøv til samtykki	3
2.1 Tíðspunkt	3
2.2 Formkrøv	3
2.3 Sjálvboðið samtykki	4
2.3.1 Skeivleiki millum partarnar	4
2.3.2 Sundurbýti	8
2.4 Nágreiniligt samtykki	10
2.5 Kunnað samtykki	11
2.5.1 Lágmarkskrav	11
2.5.2 Kunningarskylda	12
2.6 Greitt viljaboð	12
2.6.1 Óvirkni	15
2.7 Serlig krøv til samtykki	15
3. Rætturin at taka samtykki aftur	16
3.1 Goymsla av skjalprógvi fyrri samtykki	18
4. Børn og samtykki	19
4.1 Møguleikin hjá børnum at geva samtykki	19
4.2 Samtykki frá børnum í sambandi við kunningarsamfelagstænastur	19
5. Tjekklisti	21

1. Hvat er eitt samtykki?

Samtykki sambært dátuverndarlógini er eitt serligt slag av samtykki. Eftir dátuverndarlógini er samtykki ein framsøgn um, at skrásetti hefur fingið eitt veruligt val og vald yvir, hvussu sínar upplýsingar skulu brúkast.

Endamáli við, at dátueverndarlógin setir serlig krøv til samtykki, er at skapa gjøgnumskygni fyri tann skrásetta og at forða fyri, at rættindi hjá tí einstaka verða brotin. Í kassanum niðanfyrir finnur tú allýsingina í dátuverndarlógini av einum samtykki. Gev gætur, at samtykki frá skrásetta skal samsvara hesi allýsing.

Dátuverndarlógarinnar § 6, stk. 1, nr. 10

Samtykki er eitt **sjálvboðið, nágreiniligt, kunnað og greitt viljaboð** frá skrásetta, har skrásetti við fráboðan ella greiðari vátan játtar, at persónupplýsingar um viðkomandi kunnu viðgerast.

Samtykki er ein av fleiri javnmettum viðgerðarheimildum, sum dátúabyrgdarin kann brúka at viðgera persónupplýsingar. Viðgerðarheimild verður eisini nevnd viðgerðargrundarlag.

1.1 Dátúabyrgd og samtykki

Dátúabyrgdarin skal umhugsa, um samtykki er best hóskandi viðgerðargrundarlagið, ella um annað viðgerðargrundarlag hóskar betri. Í hesum sambandi kann dátúabyrgdarin umhugsa, um tað veruliga er gjørligt hjá skrásetta at taka sítt samtykki aftur, og hvørjar avleiðingar hetta hefur við sær.

Tað er eitt krav, at dátúabyrgdarin kann vísa á, at skrásetti hefur givið samtykki til viðgerð av sínum persónupplýsingum. Tað er dátúabyrgdarin, sum hefur próvbyrðuna fyri, at skrásetti hefur givið samtykki.

2. Krøv til samtykki

2.1 Tíðspunkt

Omanfyri nevndu treytir skulu allar vera loknar, áðrenn eitt samtykki er galdandi eftir dátuverndarlógini. Um eitt samtykki ikki lýkur treytirnar í dátuverndarlógini, kann tað ikki nýtast sum viðgerðargrundarlag.

Samtykki frá skrásetta skal fáast til veða, áðrenn dátúábyrgdarin lógliga kann fara undir at viðgera tær upplýsingar, sum samtykki fevnir um.

2.2 Formkrøv

Eitt samtykki kann verða givið munnliga, skrivliga og talgilt. Avgerandi er, at vátanin ella gerðin hjá skrásetta týðiliga boðar frá, hvat skrásetti hevur í hyggju. Eitt samtykki kann tí ikki gevast tigandi ella óbeinleiðis.

Harafturat skal dátúábyrgdarin kunna vísa á, at skrásetti hevur givið sítt samtykki til viðgerð av sínum persónupplýsingum. Dátúábyrgdarin skal eisini kunna vísa á, hvat samtykkið fevnir um. Eitt samtykki eigur tí so vítt sum gjørligt at gevast skrivliga ella á annan hátt, ið ger tað møguligt hjá dátúábyrgdaranum at vísa á, at samtykki er givið. Er samtykki givið munnliga kunnu møguligar mannagongdir, tá samtykki verður fingið til veða, nýtast sum skjalprógv.

Kann dátúábyrgdarin ikki vísa á, at hann hevur fingið samtykki frá skrásetta, er avleiðingin, at samtykkið ikki kann metast at vera heimilað og kann tí ikki vera eitt lógligt viðgerðargrundarlag.

2.3 Sjálvboðið samtykki

Eitt samtykki skal vera sjálvboðið. Endamálið við einum samtykki er at geva skrásetta eitt val og ikki minst vald yvir sínum egnu persónupplýsingum. Eitt samtykki verður tí ikki mett at vera givið sjálvboðið, um skrásetti ikki hefur eitt veruligt ella frítt val. Eitt samtykki er tí óheimilað, um tað er givið undir tvingsli. Hetta er galdandi, óansæð um tað er dátuábyrgdarin, ella annar, sum tvingar skrásetta.

Dømi 1

Eitt privat ítróttarfelag biður limir sínar um at geva samtykki til at fáa myndir tiknar av teimum fyri at leggja myndirnar út á heimasíðu felagsins.

Mett verður, at limirnir hava eitt veruligt og frítt val, so leingi noktan ikki hefur neiligar avleiðingar (t.d. um ein limur verður koyrdur úr felagnum). Ítróttarfelagið eigur annars at umhugsa, um samtykki er best hóskandi viðgerðargrundarlag, ella um felagið kundi lagt myndirnar út á heimasíðuna, grundað á annað viðgerðargrundarlag, t.d. § 8, stk. 1, nr. 6 í dátuverndarlógini.

Ein og hvør formur av óhóskandi trýsti ella ágangi móttvegis skrásetta, hefur við sær, at samtykki er óheimilað.

2.3.1 Skeivleiki millum partarnar

Í samband við spurningin um sjálvboðið samtykki eigur dátuábyrgdarin at hava í huga, um tað er skeivleiki millum dátuábyrgdaran og skrásetta. Eitt samtykki verður vanliga ikki sæð sum sjálvboðið, um tað er ein greiður skeivleiki millum skrásetta og dátuábyrgdaran.

Almennir myndugleikar

Tá ið borgari søkir um veiting frá einum almennum myndugleika, hefur viðkomandi ofta ikki hava aðrar móguleikar enn at geva samtykki til viðgerðina av upplýsingum, um borgarin vil hava veitingina.

Ein almennur myndugleiki kann tí í mongum fòrum ekki viðgera persónupplýsingar við samtykki, sum viðgerðargrundarlag.

Almennir myndugleikar eru til tíðir lógarbundnir av treytum um “samtykki” frá borgaranum. Í slíkum fòrum skal myndugleikin kortini hava í huga, at hóast lógin sigur, at samtykki er kravt, merkir hetta ekki, at talan er um sama samtykki, sum vit kenna tað í dátuverndarlógini. Eitt sovorðið samtykki vil oftani vera ein ábyrgdarregla (garantiforskrift) fyri borgaran, men er ekki sjálvt viðgerðargrundarlagið. Viðgerðargrundarlagið er í slíkum fòrum vanliga § 8, stk. 1, nr. 5, í dátuverndarlógini (myndugleikaúttinnan).

Um tað ekki hevur týdning fyri myndugleikans viðgerð av eini umsókn um veiting ella einum loyvi til skrásetta, kann samtykki nýtast sum viðgerðargrundarlag. Tað kann t.d. vera, um ein borgari ynskir at taka av einum tilboði frá kommununi um at fáa upplýsingar á teldupost ella SMS um vegarbeiði í kommununi.

Starvsrættarlig viðurskifti

Viðgerð av persónupplýsingum í starvsrættarligum viðurskiftum kann fara fram við samtykki sum viðgerðargrundarlag, um samtykkið lýkur treytirnar í dátuverndarlógini.

Í starvsrættarligum viðurskiftum er tó vanliga ein skeivleiki millum arbeiðsgevara og starvsfólk. Ein arbeiðsgevari eigur tí at hava í huga, um samtykkið frá starvsfólkinum veruliga er framsøgn fyri valinum hjá viðkomandi, ella um samtykkið er givið við ótta fyri neiligum fylgjum. Í hesum sambandi skal dentur leggjast á, um samtykkið frá starvsfólkinum er neyðugt ella, um arbeiðsgevarin kann nýta eitt betri hósandi viðgerðargrundarlag.

Dømi 2

Ein fyrirtøka hefur eina telefonbók yvir síni starvsfólk. Telefonbókin er tøk fyri starvsfólkini umvegis intranetið í fyrirtøkuni. Fyri at betra um samskiptið millum starvsfólkini, ynskir leiðslan at seta vangamyndir fyri hvørt starvsfólk í telefonbókina. Leiðslan spyr tí hvørt starvsfólk um samtykki til at seta vangamynd í telefonbókina. Leiðslan ger greitt, at tað er sjálvboðið, og um starvsfólkið ikki ynskir at geva sítt samtykki, hefur hetta ikki neiligar avleiðingar fyri starvsfólkið. Samtykki frá starvsfólkunum verður í hesum føri met sum sjálvboðið. Hevur leiðslan hinvegin givið ábendingar um ella gjørt greitt, at vantandi luttøka fær neiligar avleiðingar, kann samtykki ikki metast at vera sjálvboðið. Leiðslan eigur at umhugsa, um annað viðgerðargrundarlag hóskar betri við viðgerðina.

Dømi 3

Í sambandi við upptøku av einum lýsingarfilmi fyri eina kommunu, skal eitt upptøkulið filma borgarstjóran, meðan hann vísir runt og greiðir frá, hvussu fyrisitingin hefur innrættað partar av kommunuskrivstovuni. Liðið skal fylgja eini ávísari leið, meðan upptikið verður, og fyrisitingin spyr starvsfólkini, sum dagliga arbeiða á kommunuskrivstovuni, um samtykki til, at tey móguliga kunnu gerast partur av upptøkunum. Tað fær ongar neiligar fylgjur fyri tey starvsfólk, sum ikki ynskja at verða við á upptøkunum, og sum tí ikki geva teirra samtykki. Hesi starvsfólk sleppa at arbeiða á øðrum plássi, við somu tólum og skrivstovuútbúnaði, sum tey vanliga nýta, meðan upptøkurnar fara fram.

Samtykki frá starvsfólkunum kann metast sum sjálvboðið, tí vantandi luttøka ikki fær neiligar avleiðingar.

Avtala treytað av samtykki

Tá metast skal, um eitt samtykki er sjálvboðið, skal atlit takast til, um útinna av eini avtalu, t.d. um tænastræving, er gjørd treytað av samtykki til viðgerð av persónupplýsingum, sum ikki eru neyðugar fyri at útinna avtaluna.

Eitt samtykki til viðgerð av persónupplýsingum er sostatt ikki sjálvboðið, um keyp av eini vøru ella veiting er treytað av samtykki, hóast viðgerðin av persónupplýsingunum er óneyðug fyri vøruna ella veitingina. Sum dømi 4 vísir, eigur dátúábyrgdarin at hava í huga, hvørjar upplýsingar eru neyðugar fyri at útinna avtaluna. Dátúábyrgdarin kann tí umhuga, um tað finst eitt betri hóskaði viðgerðargrundarlag enn samtykki.

Dømi 4

Ein elektronikkhandil á alnetinum setur sum treyt við keyp av farteleson, at kundin samtykkir, at elektronikkhandilin kann deila kundans upplýsingar við telefonfeløgini í landinum. Deiling fer fram við tí endamáli, at feløgini kunnu senda kundunum tilfar um lagalig tilboð uppá ymisk hald. Deiling av upplýsingum er ikki neyðug fyri keypið av fartelesonini.

Samtykki frá kundunum verður ikki mett sum sjálvboðið, um tað er ein treyt fyri keypið av telefonini. Elektronikkhandilin kann biðja um samtykki til slíka deiling av kundans upplýsingum, men kundin skal hava møguleika fyri at nokta samtykki og samstundis varðveita møguleikan fyri at keypa vøruna.

Vansi ella skaði

Ein dátúábyrgdari kann í ávísan mun eggja skrásetta til at geva samtykki við at knýta fyrimunir í eitt samtykki. T.d. kann skrásetti fáa limatilboð, avsláttur og aðrar fyrimunir, um skrásetti tekna seg sum lim hjá einum handli, við teirri treyt at fáa lýsingar frá

handlinum. Hetta kann eggja kundan til at geva samtykki til viðgerð av sínum upplýsingum. Fyrirumiririr útiloka ikki, at samtykkið kann metast sum sjálvboðið. Tó er týðningarmikið at hava í huga, um vantandi samtykki hefur við sær neiligar avleiðingar fyri skrásetta sum t.d. eykakostnað.

Dømi 5

Ein kundi heldur eitt tíðindabræv frá einum skóhandli við vanligum tilboðum og avslátturum. Skóhandilin vendir sær til kundan og heitir á viðkomandi um at geva samtykki til, at fleiri upplýsingar um keypsertokka (keypspreferensur) verða fingnar til vega, fyri at handilin kann smíða tilboðini eftir tokka hjá kundanum. Hetta skal gerast út frá einum søguligum yvirliti yvir keyp hjá kundanum ella einum spurnarblaði, sum er sjálvboðið at fylla út. Upplýst verður, at um kundin seinni tekur sítt samtykki aftur, fær viðkomandi aftur tey vanligu tilboðini og avslátturin. Talan er ikki um skaða, og samtykki kann metast at vera sjálvboðið.

2.3.2 Sundurbýti

Um ein dátúábyrgdari vil viðgera persónupplýsingar til fleiri endamál, skal skrásetti frítt kunna velja, hvørji endamál, skrásetti gevur samtykki til.

Eitt samtykki er ikki sjálvboðið, um mannagongdin at fáa samtykki, ikki gevur skrásetta móguleika fyri at geva serstakt samtykki til ymisku viðgerðirnar av persónupplýsingum og harvið hefur við sær, at skrásetti skal geva samtykki til allar viðgerðirnar. Samtykkið skal kunna bítast sundur.

Um ein viðgerð av persónupplýsingum tæinir fleiri endamálum, skal dátúábyrgdarin fáa til vega serstakt samtykki fyri hvørt einstakt endamál. Dátúábyrgdarin skal sostatt geva skrásetta móguleika fyri at samtykkja til eitt endamál, samstundis sum skrásetti ikki gevur samtykki til onnur endamál. Hetta kann t.d. skipast á tann hátt, at dátúábyrgdarin

útflyggjar eina váttn til skrásetta, har skrásetti kann merkja av, hvørji viðgerðarendamál viðkomandi gevur samtykki til.

Dømi 6

Ein klædnahandil á alnetinum biður í somu áheitan kundar um at samtykkja:

- at upplýsingar viðgerast í samband við vøruútbering av umbidnari vøru.
- at upplýsingar verða nýttar til at senda kundunum lýsingartilfar gjøgnum teldupost.
- at upplýsingar verða deildar við aðrar fyrirkur.

Samtykkið er orðað soleiðis, at kundin antin samtykkir til alt ella einki. Tað er sostatt ikki gjørligt hjá kundunum at geva serstakt samtykki til hvørt viðgerðarendamál. Serstakt samtykki skal fáast til vega til hvørt endamál.

Fyrirkur eitur eisini at umhugsa, um annað viðgerðargrundarlag enn samtykki er betri hósandi og gjørligt at nýta í sambandi við vøruútbering.

Dømi 7

Ein bilasøla gevur sínum kunda eina samtykkiváttn við keyp av bili. Kundin kann geva samtykki til hesi tilboð:

- At fáa tilboð gjøgnum teldupost um eykalutir, tilhojr og annað til bilin.
- At luttaka í spurnablaðkanning.
- At fáa áminningar um tíðir á verkstaðnum og onnur kundatænastuboð.

Í hesum føri hevur kundin møguleika fyri at merkja av hvørt einstakt endamál, sum viðkomandi ynskir at geva samtykki til. Tá ið kundin hevur møguleika at velja hvørt viðgerðarendamál fyri seg, lýkur samtykki kravið um sundurbýti.

2.4 Nágreiniligt samtykki

Eitt samtykki skal vera nágreiniligt. Tað má tí ikki vera orðað á ein almennan hátt ella uttan greitt at lýsa endamálini við viðgerðini av persónupplýsingum og hvørjar persónupplýsingar, ið verða viðgjørðar. Eitt samtykki skal við øðrum orðum gerast ítøkiligt, so at tað klárt og týðiligt fatast, hvat samtykkið snýr seg um.

Kravið um nágreiniligt samtykki hongur saman við meginregluni um endamálsavmarking, sum merkir, at persónupplýsingar altíð skulu fáast til vega til nágreiniliga tilskilað og heimilað endamál og ikki seinni kunnu viðgerast á ein hátt, sum er í ósamsvari við hesi endamál.

Dømi 8

Í sambandi við tilmelding verða kundar hjá eini venjingarmiðstöð bidnir um samtykki til at fáa eitt mánaðarligt tíðindabræv. Eigarin hevur eisini ein handil á alnetinum, har hann selur venjingarmaskinur. Við tilmelding verða kundarnir samstundis bidnir um at geva samtykki til at fáa tilfar um marknaðarføring frá nethandlinum. Áheitanin um samtykki skal skipast soleiðis, at kundin kann seta kross í ein punt fyri at fáa tíðindabrævi og ein annan punt fyri at fáa tilfar um marknaðarføring. Samtykki lýkur sostatt kravið um sundurbýting

Tann skrásetti skal kunna geva samtykki til serstøk endamál við viðgerðini. Harafturat skal dátúábyrgdarin upplýsa skrásetta um, hvørjar upplýsingar verða viðgjørðar til hvørt endamál.

Ynskir ein dátúábyrgdari, sum viðger upplýsingar við samtykki sum viðgerðargrundarlag til eitt endamál, seinni at nýta upplýsingarnar til onnur endamál, skal dátúábyrgdarin fáa til vega nýtt samtykki, sum umfatar nýggja endamálið.

Dátúábyrgdarin skal eisini hava í huga, hvussu ein áheitan um samtykki skal sniðgevast. Um vátanin eisini viðvíkur øðrum viðurskiftum – t.d. keyps- og handilstreytum í

sambandi við keyp av eini tænastruveiting – skal áheitani um samtykki greitt kunna skiljast sundur frá hinum viðurskiftunum.

Áheitani um samtykki skal samstundis leggjast fram á ein lætt skiljandi og lætt atkomuligan hátt og á einum greiðum og einföldum máli, ið er eignað til málbólkin. Vanliga er nokk við eini áheitani, hóast málbólkurin bæði er börn og vaksin, um áheitani er skillig fyrri börn.

2.5 Kunnað samtykki

Samtykki skal vera kunnað. Tað merkir, at tann, ið samtykkir, skal hava fingið so mikið av upplýsingum, at viðkomandi er fullgreitt vitandi um, hvat samtykki fevnir um, og hvørjar fylgir eru av at geva samtykki. Dátuábyrgdarin skal geva skrásetta nóg mikið av upplýsingum, at skrásetti kann taka avgerð á kunnaðum grundarlagi.

Einki formkrav er til, hvussu hesar upplýsingar skulu gevast. Tað er sostatt møguligt at lúka kravið skrivliga, munnliga og talgilt.

2.5.1 Lágmarkskrav

Kunningin til skrásetta skal í øllum førum fevna um:

- Dátuábyrgdarans samleika.
- Endamálið við ætlaðu viðgerðini.
- Hvørjar upplýsingar, sum viðgerast.
- Rættin til at taka samtykki aftur

Dátuábyrgdarin skal altíð laga kunningina til støðuna og skal tí vita við vissu, hvørjar persónupplýsingar skulu fáast til vega, hvussu tær viðgerast, endamálið við viðgerðini, møguligir móttakarar av upplýsingunum, og hvussu skrásetti kann nýta síni rættindi viðvíkjandi innliti, afturtøku av samtykki o.s.fr. Avgerandi er at tryggja gjøgnumskygni fyrri skrásetta og at tryggja eina lógliga og rímiliga viðgerð av upplýsingunum.

Dæmi 9

Ein dátúábyrgdari gevur hessa kunning í sambandi við áheitan um samtykki:

- Vit viðgera tínar persónupplýsingar fyri at betra um góðskuna av hesi tænastruveiting.
- Í summum førum geva vit tínar upplýsingar til triðjapartar fyri at kunna bjóða tær eina betri tænastru.
- Við framhaldandi nýtslu av hesi tænastru gevur tú samtykki til viðgerð av persónupplýsingum. Vit skráseta m.a. navn, teldupostadressu, aldur og aðrar viðkomandi upplýsingar.
- Hesin persón dátukun­ning kann verða broyttur. Vitja okkara heimasíðu regluliga fyri at halda teg dagfórðan.

Hendan kunningin er sera yvirskipað og víðfevnd. Kunningin gevur ikki nóg neyva kunning um endamálið við ætlaðu viðgerðini.

2.5.2 Kunningarskylda

Í nógvum førum verður samtykki fingið til vega samstundis sum persónupplýsingar um skrásetta verða savnaðar. Kravið um kunning við áheitan um samtykki fellur tí ofta saman við vanligu kunningarskylduni hjá dátúábyrgdaranum. Tað kann tí viðmælast, at dátúábyrgdarin setur kunningina til skrásetta saman á ein slíkan hátt, at kunningarskyldan verður hildin samstundis.

Fyri at tryggja gjøgnumskygni fyri skrásetta, skal áheitanin um samtykki vera sundurbýtt frá keyps- og handilstreytum o.l. (sí dæmi 9).

2.6 Greitt viljaboð

Samtykki frá skrásetta skal vera eitt greitt viljaboð. Hetta merkir, at eingin ivi skal vera um, hvat skrásetta meinir við samtykkinum.

Eitt greitt viljaboð kann vera, at skrásetti við eini fráboðan ella við eini virknari gerð á greiðan hátt boðar frá, at viðkomandi gevur samtykki til, at sínar upplýsingar verða viðgjørðar.

Eitt greitt viljaboð kann fráboðast skrivliga við at krossa ein punt av á eini heimasíðu ella við at velja viðkomandi tøkniligar stillingar á kunningarsamfelagstænastum t.d. Facebook, Snapchat og Instagram.

Aðrar virknar gerðir kunnu eisini vera mettar sum greið viljaboð treytað av, at tað er greitt og týðiligt, at skrásetti hevur givið sítt samtykki. Eitt alment samtykki av vanligum treytum er ikki ein greið váttan, har skrásetti gevur samtykki til viðgerð av persónupplýsingum.

Dømi 10

Ein kundi í eini solumiðstøð skrivar sítt navn og sín bústað á eitt oyðublað og leggur oyðublaðið í eina krukku fyri at luttaka í eini kapping um ókeypis biografatgongumerkir. Solumiðstøðin stendur fyri kappingini. Oyðublaðið inniheldur m.a. kunning um endamálið við viðgerðini av upplýsingunum. Kunningin stendur ovast á oyðublaðnum, t.e. áðrenn kassarnar, sum kundin skal fylla. Harafturat er oyðublaðið sett soleiðis saman, at kundin skal seta kross í ein punt fyri at geva sítt samtykki til, at upplýsingarnar verða nýttar í lutakastinum.

Gerðin er ein greið váttan, sum týðiliga ger kunnugt eitt samtykki til, at solumiðstøðin viðger kundans navn og bústað við tí endamáli at luttaka í kappingini. Kundans samtykki kann ikki tryggjast til onnur endamál, t.d. til, at solumiðstøðin sendir marknaðarførslutilfar til kundan.

At sveipa, at veittra framman fyri myndatólið á telefonini, at flyta telefonina runt við urinum ella í eini áttatals-rørslu kunnu vera hættir at geva samtykki, um øll neyðug kunning er givin skrásetta, og tað er greitt, at rørsan merkir, at skrásetti samtykkir. Tað er avgerandi, at tað ber til at skilja í millum aðrar gerðir á heimasíðuni.

Verður sveipað ella skrullað fyri at koma ígjøgnum eina heimasíðu kunnu hesar gerðir harafturímóti ikki metast sum greið viljaboð. Hetta kemst av tí, at tað kann verða ringt skilja hesar gerðir frá øðrum gerðum, og tað er sostatt ikki gjørligt at staðfesta, at talan er um greitt viljaboð. Harumframt er ringt at leggja soleiðis til rættis, at brúkarin kann taka samtykki aftur eins lættliga, og tað var givið.

Dømi 11

Ein persónur fyllir út eitt talgilt spurnablað um ítróttaráhugamál og sendir spurnablaðið talgilt. Tá ið persónurin við endan á spurnarblaðnum trýstir á “send”, er hetta samtykki um, at tær uppgivnu upplýsingarnar kunnu brúkast til tey endamál, sum eru nevnd í spurnarblaðnum, um tað frammanundan er greitt, at persónurin veit, at við at senda spurnarblaðið, samtykkir viðkomandi til, at upplýsingarnar verða viðgjørðar.

Tað kann vera nokk, at skrásetti góðtekur eina vátan um samtykki, ið er orðað frammanundan, um vátanin verður givin við eini virknari gerð, t.d. við at klikkja á ein punt, sum greitt kunnar skrásetta um, at gerðin úrslitar í samtykki til viðgerð av persónupplýsingum.

2.6.1 Óvirkni

Tøgn, frammanundan krossaðir puntar á heimasíðum ella óvirkni er ekki ein þúra greið fráboðan og kann tí ekki vera eitt samtykki.

Dæmi 12

Í sambandi við bílegging av einum vikublaðshaldi frá einum nethandli hjá einum útgevara, fær kundin á bíleggingarsíðuni ein teig at lesa, har tað stendur, at við at bíleggja haldið gevur kundin samstundis samtykki til, at útgevarin kann víðarigeva upplýsingar um kundan til aðrar fyrirkomulagur í samtakinum í samband við marknaðarføring. Út fyri teigin er ein puntur fyri samtykki, sum longu er krossaður av.

Hetta er ekki eitt gildigt samtykki, tí punturin fyri samtykki longu er krossaður av, og kundin hevur ikki givið eitt virkið samtykki.

2.7 Serlig krøv til samtykki

Dátuverndarlógin setur í nøkrum førum serlig krøv til samtykki. Áheitanin um samtykki skal hóska til málbólkin. Harumframt eru serliga strang krøv til samtykki galdandi, tá ið dátuábyrgdarin ætlar at viðgera viðkvæmar upplýsingar (t.d. upplýsingar um ættarslag ella etniskan uppruna, politiska, átrúnaðarlíga ella heimspekilíga sannføring ella yrkisfelagslígt tilknýti), tá ið automatiskar avgerðir skulu takast, tá ið talan er um børn, og tá ið talan er um flutning av persónupplýsingum til ótrygg lond.

Í teimum førum, tá ið dátuverndarlógin afturat allýsingini endurtekur kravið um, at samtykki skal vera nágreiniligt (t.d. § 12, stk. 1, nr. 1), skal hetta skiljast sum ein eyka áminning til dátuábyrgdaran um, at tað í hesum førum ikki skal vera nakar ivi um, hvørt skrásetti hevur givið samtykki til viðgerðina. Próvbyrðan fyri, at samtykki er givið, liggur hjá dátuábyrgdaranum, sum eigur at tryggja sær skjalprógv.

3. Rætturin at taka samtykki aftur

Skrásetti kann til eina og hvørja tíð taka sítt samtykki aftur. Tað er dátuábyrgdin, sum skal tryggja sær, at skrásetti einfalt og lætt kann taka sítt samtykki aftur. Tað skal vera eins lætt at taka sítt samtykki aftur sum at geva samtykki. Tað er tó ikki eitt krav, at afturtøka skal fara fram á sama hátt, sum samtykkið upprunaliga varð givið.

Um eitt samtykki t.d. fæst til vega við einum einklum músaklikki, knappaborðstrýsti ella sveipi, eigur tann skrásetti at kunna taka sítt samtykki aftur á tilsvarandi einfaldan hátt. Um samtykki fæst til vega gjøgnum eina heimasíðu, eina app ella gjøgnum teldupost, eigur tann skrásetti at kunna taka samtykki aftur gjøgnum somu tøkniligu loysn.

Dømi 13

Við bílegging biður ein klædnahandil á alnetinum um samtykki til at senda teldupostar við góðum tilboðum og avsláttari upp á útvaldar vørur. Samtykki verður givið við at seta flugubein í ein punt. Kundin verður kunnaður um, at samtykki altíð kann takast aftur við at ringja til klædnahandilin millum 10:00 og 16:00.

Í hesum føri livir handilin ikki upp til kravið um, at tað skal vera líka lætt at taka aftur sítt samtykki, sum at geva tað. At taka aftur sítt samtykki í hesum førinum krevur eina uppringing í arbeiðstíð og er tí ikki líka ómakaleyst sum at seta kross í ein punt á eini heimasíðu.

Tann skrásetti skal eisini hava møguleika at taka sítt samtykki aftur, uttan at tað er til skaða fyri viðkomandi. Hetta merkir m.a., at skrásetti skal kunna taka sítt samtykki aftur, uttan at rinda eitt fyrisitingarligt gjald fyri tað.

Tann skrásetti skal vera kunnaður um, at eitt samtykki kann takast aftur, og hvussu hetta kann fara fram, áðrenn samtykki verður givið. Er ikki nóg mikið av greiðari kunning givin um møguleikan at taka samtykkið aftur, kann samtykkið ikki metast at vera heimilað.

Um tann skrásetti velur at taka sítt samtykki aftur, ávirkar hetta ekki heimildina av tí viðgerð, sum er grundað á samtykki, áðrenn afturtøku. Afturtøka viðviku bert framtíðar viðgerð av upplýsingum hjá skrásetta.

Útgangsstøðið er, at dátuábyrgdarin skal steðga at viðgera persónupplýsingarnar so skjótt sum gjørligt, um skrásetti tekur aftur sítt samtykki. Tað er týðningarmikið at hava í huga, at goymsla av upplýsingum hjá skrásetta eisini er ein viðgerð, sum tí skal halda upp at við afturtøku av samtykki. Tó er hetta bert galdandi fyri tær upplýsingar, sum eru viðgjørðar við samtykki sum viðgerðargrundarlagi og ikki upplýsingar, har viðgerðargrundarlagið er eitt annað, t.d. ein avtala millum dátuábyrgdaran og tann skrásetta.

Tann skrásetti hevur rætt til at fáa upplýsingar um seg sjálvan strikaðar, tá eitt samtykki er tikið aftur. Hóast tann skrásetti ikki sjálvur biður um hetta, eigur dátuábyrgdarin at taka støðu til spurningin um at strika upplýsingarnar, um viðgerðargrundarlagið einans er samtykki.

Dátuábyrgdarin kann sum útgangsstøði ikki broyta viðgerðargrundarlag, um skrásetti tekur aftur sítt samtykki. Tað er tí sera týðningarmikið, at dátuábyrgdarin umhugsar, um samtykki er best hósandi viðgerðargrundarlag, áðrenn hann fær samtykki frá skrásetta og byrjar viðgerðina .

Í nøkrum førum er tað tó gjørligt at halda á fram við eini viðgerð, hóast skrásetti hevur tikið sítt samtykki aftur. Ein framhaldandi viðgerð kann fara fram, um hon er rímlig móttvegis skrásetta.

Hevur dátuábyrgdarin eitt annað lógarheimilað viðgerðargrundarlag enn samtykki við einum sjálvstøðugum endamáli, t.d. goymsla av upplýsingum í sambandi við at halda reglurnar um bókhald, kann henda viðgerðin eisini framhaldandi fara fram.

Tað er kortini ekki rímiligt ella gjøgnumskygt fyri skrásetta, um dátúabyrgdarin seinni grundar viðgerðina á heimilað áhugamál, tá eitt samtykki er tikið aftur. Í hesi støðuni átti dátúabyrgdarin at hava nýtt hetta viðgerðargrundarlag upprunaliga í staðin fyri samtykki.

Heldur viðgerðin fram á øðrum viðgerðargrundarlagi, skal skrásetti hava kunning um viðgerðargrundarlag, endamál o.s.fr.

3.1 Goymsla av skjalprógvi fyri samtykki

Um ein viðgerð er grundað á samtykki, skal dátúabyrgdarin kunna vísa á, at skrásetti hevur givið samtykki.

Tá ið viðgerðin heldur uppat, t.d. tí at samtykki verður tikið aftur, eigur skjalprógvið fyri samtykki ikki at goymast longri enn neyðugt fyri at halda eina lógarheimilaða skyldu ella fyri, at eitt rættarkrav kann gerast galdandi ella verjast. Spurningurin um, hvussu leingi skjalprógvið skal goymast, skal grundast á eina ítøkiliga meting.

Í sambandi við eina møguliga framtíðar trætu um heintan ella gildi av einum samtykki, kann dátúabyrgdarin, um skjalprógvið fyri samtykkið er strikað, skjalprógva mannagongdirnar fyri at fáa samtykki til vega, og hvussu áheitan um samtykki var um tað mundið, tá ið samtykkið var fingið til vega.

4. Børn og samtykki

Sambært dátuverndarlógini skulu börn hava eina serliga verju, tí tey vita minni um teir vandar og avleiðingar, ið kunnu vera knýttir at viðgerð av persónupplýsingum. Um ein dátuábyrgdari skal viðgera persónupplýsingar um börn, eigur viðkomandi tí at vera serliga varugur við, um börnini skilja, hvat samtykki verður givið til, og um tey eru før fyri at geva samtykki.

4.1 Møguleikin hjá børnum at geva samtykki

Tá ið ein dátuábyrgdari ætlar at viðgera persónupplýsingar um eitt barn grundað á samtykki, skal dátuábyrgdarin umhugsa, um barnið sjálvt kann geva samtykki, ella um samtykki skal fáast til vega hjá tí, sum hevur foreldramyndugleikan. Um barnið sjálvt kann geva samtykki, er ein ítøkilig meting av, hvussu búgvíð barnið er. Dátuábyrgdarin skal ítøkiliga meta um, um barnið er nóg búgvíð og hevur nóg nógva fatan til sjálvt at geva samtykki. Vanliga er eitt 15 ára gamalt barn nóg búgvíð til at kunna geva samtykki sjálvt.

Um dátuábyrgdarin metir, at barnið ikki er nóg búgvíð, eigur samtykki at fáast til vega hjá tí, sum hevur foreldramyndugleikan.

Tann kunning, sum skal veitast frammanundan, at samtykki verður fingið til vega, skal lagast eftir tí fatanarstøði, sum barnið hevur. Kunningin skal orðast á einum greiðum og einføldum máli, so barnið kann fata upplýsingarnar.

4.2 Samtykki frá børnum í sambandi við kunningarsamfelagstænastur

Kunningarsamfelagstænastur skulu skiljast í samsvari við allýsingina í § 6, nr. 16 í dátuverndarlógini. Kunningarsamfelagstænastur, ið verða bjóðaðar út beinleiðis til börn, eru t.d. sosialir miðlar sum Facebook, Snapchat, Instagram o.s.fr., online-spøl og handil á netinum av ymsum slag og í summum førum lokal skúlaintranet.

Sambært dátuverndarlógini er útboð av kunningarsamfelagstænastum beinleiðis til börn – sum hefur samtykki sum heimildargrundarlag – bara lógligt, um barnið er í minsta lagi 13 ár.

Um barnið er undir 13 ár skal samtykkið verða givið ella góðkent av tí, sum hefur foreldramyndugleikan.

Er barnið yngri enn 13 ár, skal dátuábyrgdarin í rímiligan mun kanna, at viðkomandi, sum hefur foreldramyndugleikan, hefur givið ella góðkent samtykkið. Dátuábyrgdarin skal í sínum royndum taka atlit at tøkari tøkni. Um dátuábyrgdarin hefur gjørt nóg mikið, verður ítøkiliga mett um, í hvørjum einstøkum føri.

Dátuverndarlógin setur almenn krøv til dátuábyrgdarar og dátuviðgerar. At dátuábyrgdarin og dátuviðgerin skulu hava eina váðagrundaða tilgongd til viðgerðartrygd hefur m.a. við sær, at krøvini til trygd eru serliga strong, tá ið persónupplýsingar um börn skulu viðgerast.

Samtykki frá tí, sum hefur foreldramyndugleikan er ikki neyðugt – heldur ikki, um barnið er undir 13 ár – um talan er um fyribyrgjandi ella ráðgevandi tænastr, sum verða bodnar barninum. Barnið hefur tí móguleika fyri at søkja sær ráðgeving um alkoholinýtslu ella sárligar trupulleikar, uttan at tann, sum hefur foreldramyndugleikan, samtykkir.

5. Tjekklisti

Tjekklistin er ætlaður sum hjálp til at meta um samtykki er í tráð við lógina:

- Tú hefur tikið stöðu til, at samtykki er best hóskaði viðgerðargrundarlag til at viðgera persónupplýsingar.
- Áheitanin um samtykki er greið og týðiliga skilt sundur frá øðrum teksti um keypstreytir og vøruútbering.
- Tú heintar altíð samtykki umvegis eina virkna gerð frá tí, ið samtykkir.
- Tú heintar ongantíð samtykki umvegis frammanundan avkrossaðum samtykkispuntum ella líknandi.
- Samtykkiváttanin er orðað á greiðum og einfaldum máli, sum er lætt skiljandi fyri málbólkin.
- Samtykkið nágreinar endamálið við ætlaðu viðgerðini av persónupplýsingum.
- Um tú ynskir samtykki til ymisk endamál, so spyrst tú um serstakt samtykki fyri hvørt endamál.
- Navnið á dátuábyrgdaranum er at finna í samtykkistekstinum.
- Tú kunnar um móguleikan fyri at taka samtykki aftur.
- Samtykki er ikki ein treyt fyri veitan av vøru ella tænaðu.
- Um tú útbjóðar kunningarsamfelagstænaður beinleiðis til børn undir 13 ár, nýtir tú bert samtykki sum viðgerðargrundarlag, um tað er gjørligt at kanna aldurin á barninum, og tú fært til vega samtykki frá tí, ið hefur foreldramyndugleikan.
- Tú kanst vísa á, hvør hefur givið samtykki, nær samtykki er givið, hvussu tað varð givið, hvat viðkomandi hefur givið samtykki til, og at samtykki veruliga er givið sjálvboðið.
- Tú fylgir regluliga upp, at samtykki er aktuelt, at upplýsingarnar eru rættar og, at endamálið við viðgerðini ella sjálv viðgerðin ikki er broytt.

Vegleiðing

© 2021 Dátueftirlitið

Endurprent við kelduávísing er lóglig.

Givið út:

Dátueftirlitið

Sigmundargøta 13

100 Tórshavn

Tlf: 309100

dat@dat.fo

www.dat.fo

